

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Pavly Lamichové a soudců JUDr. Dušana Schinzela a Mgr. Petra Mišianika ve věci péče o **nezletilé F. S., nar. XXXXX**, a **Š. S., nar. XXXXX**, bytem u matky, zastoupené opatrovníkem Městským úřadem Šlapanice, děti J. R., nar. XXXXX, bytem XXXXX, zastoupené JUDr. Jiřím Rafajem, advokátem v Brně, Cejl 12/14, a P. S., XXXXX, bytem XXXXX, t.č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici XXXXX, zastoupeného Mgr. Martou Ptáčkovou, advokátkou v Brně, Moravské nám. 15, **pro úpravu rodičovské odpovědnosti k nezletilému F., úpravu styku otce s nezletilými a změnu rozhodnutí o výchově a výživném nezl. Š. o odvoláních rodičů a částečném zpětvzetí odvolání otce,**

t a k t o :

I. **Z a s t a v u j e s e** odvolací řízení o odvolání otce, směřujícího proti výroku I. rozsudku soudu prvního stupně o úpravě výchovy nezl. F. a proti výroku IV. tohoto rozsudku, jímž byl zamítnut návrh otce na změnu výchovy nezl. Š..

II. Ve výroku II. **se** rozsudek soudu prvního stupně **m ě n í** tak, že otec je povinen přispívat na výživu nezl. F. počínaje dnem 1.9.2011 částkou 1.650 Kč měsíčně, splatnou k rukám jeho matky do 15. dne každého měsíce.

III. Ve výroku III. **se** rozsudek soudu prvního stupně **m ě n í** tak, dlužné výživné na nezletilého F. za dobu od 1.9.2011 do 30.9.2016 v částce 66.522 Kč je otec povinen zaplatit k rukám matky nezletilého do tří měsíců od právní moci tohoto rozsudku.

IV. Ve výroku V. **se** rozsudek soudu prvního stupně **m ě n í** tak, že výživné stanovené otci na nezletilou Š. naposledy rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 17.1.2013, č.j. 23 Nc 20/2012-88 částkou 2.500 Kč měsíčně, se počínaje dnem 10.4.2013 snižuje na částku 1.650 Kč měsíčně, splatnou k rukám matky nezletilé do 15. dne každého měsíce.

V. Ve výrocih VI. a VII. **se** rozsudek soudu prvního stupně **m ě n í** tak, že styk otce s nezletilými Š. a F. **se neupravuje**.

VI. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

O d ů v o d n ě n í

Rozsudkem soudu prvního stupně, jeho výrokiem I. soud rozhodl o svěření nezl. F. s účinností od 1.9.2011 do výchovy matky, výrokiem II. rozsudku otci uložil hradit na jeho výživu počínaje dnem 1.9.2011 částku 1.600 Kč měsíčně a počínaje dnem 1.3.2013 částku 1.000 Kč měsíčně, splatnou k rukám matky nezletilého do 15. dne každého měsíce, výrokiem III. určil dluh otce na výživném pro tohoto nezletilého za dobu od 1.9.2011 do 28.2.2013 částkou 28.800 Kč a za dobu od 1.3.2013 do 28.2.2015 částkou 18.785 Kč a otci uložil povinnost zaplatit tyto částky k rukám matky nezletilého do tří měsíců od právní moci rozsudku. Výrokem IV. rozsudku zamítl návrh otce, jímž se domáhal změny výchovy u nezletilé Š. a výrokiem V. rozhodl o snížení výživného otci na tuto nezletilou, stanoveného rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 17.1.2013, č.j. 23 Nc 20/2012-88 částkou 2.500 Kč měsíčně od 1.6.2014 na částku 1.000 Kč měsíčně. Styk otce s oběma nezletilými upravil výrokiem VI. rozsudku tak, že otec je oprávněn stýkat se s nimi každý sudý víkend v roce od pátku 15 hodin do pondělí 8 hodin a dále každé úterý a čtvrtek od 15 hodin do 8 hodin následujícího dne. Místo, kde si bude otec děti přebírat ke styku a po jeho ukončení odevzdávat, stanovil výrokiem VII. v mateřské škole, kterou děti navštěvují. Výrokem VIII. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Rozhodl tak po dokazování provedeném rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 17.1.2013, č.j. 23 Nc 20/2012-88, výsledkem rodičů, rodnými listy dětí, zprávou opatrovníka, lékařskou zprávou, zprávou mateřské školy a dalšími listinami, když z těchto důkazů zjistil, že děti se narodily z nesezdaného soužití rodičů, které bylo ukončeno v srpnu 2011 odstěhováním matky s dětmi. Nezletilá Š. byla svěřena výše zmíněným rozsudkem Městského soudu v Brně do výchovy matky a otci byla uložena povinnost přispívat na její

výživu částkou 2.500 Kč měsíčně, že matka má kromě těchto dětí další vyživovací povinnost P. R., svěřenému do její výchovy, na něhož hradí jeho otec výživné 1.600 Kč, že matka žije se všemi dětmi a přítelem M. D. v podnájmu, za který hradí měsíčně 9.500 Kč + 2. 000 Kč ročně služby, o děti se řádně stará a nebyly prokázány nedostatky v její péči tvrzené otcem. Děti navštěvují mateřskou školu, která hodnotí péči o ně matkou jako řádnou, stejně jako jejich lékařka MUDr. J. Matka dosáhla za období od dubna do června 2013 průměrného měs. čistého příjmu ve výši 12.181 Kč, od července 2013 do konce roku 2013 ve výši 13.763, v prvním pololetí roku 2014 ve výši 14.023 Kč a ve druhém pololetí roku 2014 ve výši 13.267 Kč. Otec se s dětmi stýká pravidelně každý druhý víkend, vrací je matce v pořádku, za celou dobu od rozchodu rodičů však na jejich výživu uhradil celkem pouze částku 5.215 Kč. Od června 2013 je nezaměstnaný, předtím podnikal a dle daň. přiznání za rok 2010 vykázal příjmy 833.489 Kč, výdaje 669.507 Kč a za rok 2011 příjmy 1,039.564 Kč a výdaje 870.025 Kč. Dle jeho vlastního vyjádření dosahoval při podnikání příjmu 15. - 17.000 Kč měsíčně a ukončil podnikání proto, že mu byl odebrán živnostenský list. V evidenci úřadu práce je od 5.2.2014 bez podpory a jiných dávek. Pracuje brigádně, dle jeho tvrzení s příjmy 6 - 7.000 Kč měsíčně, a od prosince 2014 si přivydělává rozvodem pizzy z čehož má příjem cca 4.400 Kč měsíčně. Bydlí ve vlastním rod. domě, kde činí měs. náklady na bydlení 5.500 Kč. Za neplacení výživného byl trestně stíhán.

Na základě zjištění shora, že matka zajišťuje péči o děti řádně, za použití ust. § 908 a § 909 o.z. soud svěřil nezl. F. s účinností od skončení soužití rodičů do výchovy matky a neshledal důvodu ke změně rozhodnutí o výchově nezl. Š., jak požadoval otec. Při rozhodnutí o výživném na nezletilého F. a o návrhu otce na snížení výživného na nezl. Š., stanoveného mu rozhodnutím Městského soudu v Brně částkou 2.500 Kč měsíčně, vyšel z ust. § 913 odst. 1 a § 909 obč. zák. V případě nezl. F. považoval za přiměřené zjištěným poměrům u otce od 1.9.2011 výživné v částce 1.600 Kč a od 1.3.2013, kdy otec již nepodnikal a nebyl ani v evidenci úřadu práce, částku 1.000 Kč měsíčně. Výživné u nezl. Š. snížil na částku 1.000 Kč měsíčně ode měsíce následujícího poté, co otec podal návrh na snížení výživného. Při výpočtu dlužného výživného na F. vzal v úvahu částku 5.215 Kč, kterou otec uhradil celkem na obě děti. Při rozhodnutí o úpravě styku otce s nezletilými vyšel z ust. § 888 o.z. a zjištění, že styk otce s dětmi pravidelně probíhá a je v zájmu dětí, aby tento styk pokračoval za stanovených podmínek. O nákladech řízení rozhodl za použití ust. § 23 z.ř.s.

Rozsudek napadli včas podanými odvoláními oba rodiče. Matka odvoláním brojila proti výši stanoveného výživného na nezl. F. a nesouhlasila se snížením výživného na nezl. Š. ani se stykem otce s dětmi mimo víkendové styky. Otec napadl odvoláním výroky, jimiž nebylo vyhověno jeho návrhu na svěření dětí do jeho péče, výroky o výživném a dluhu na výživném nezl. F.

Matka odvoláním soudu prvního stupně vytýkala, že jeho rozhodnutí o výživném a úpravě styku není v zájmu dětí. Při rozhodnutí o výživném nevzal soud dostatečně v úvahu možnosti a schopnosti otce dosáhnout přiměřeného výdělku aby mohl plnit vyživovací povinnost v dostatečném rozsahu, které měl soud zkoumat. Podle ní otec snižuje své příjmy účelově, aby co nejvíce snížil svou vyživovací povinnost, a nevyužívá možností práce na trhu práce. Považuje na paradox, aby člověk, který vykazoval před pár lety milionový obrát, najednou nebyl schopen vydělat ani částku odpovídající dvěma třetinám průměrné mzdy. Soud také

nesprávně započítal na dlužné výživné F. celou částkou 5.215 Kč, ačkoliv polovina z této částky již byla odečtena rozsudkem Městského soudu v Brně na dlužné výživné nezletilé Š. Vhodný není ani styk otce s dětmi o útercích a čtvrtcích, neboť děti takto budou často měnit výchovné zázemí a v její přítomnosti budou ve středu pouze po příchodu ze školky do doby uložení ke spánku. Soudem upravený styk, který se blíží střídavé výchově, soud ani nijak neodůvodnil a jeho rozhodnutí je v tomto směru nepřezkoumatelné. Matka dále zpochybnila morální a výchovnou způsobilost otce, který systematicky neplatí výživné ani to neplánuje, legálně nepracuje a podává na ni množství nesmyslných trestních oznámení, podnětů a žalob. Poukázala na počet pravomocných odsouzení otce za spáchané trestné činy a probíhající trestní řízení ohledně dalšího neplnění vyživovací povinnosti. Závěrem odvolání navrhla změnu rozsudku soudu prvního stupně v jí napadených částech tak, že výživné na nezl. F. bude otci stanoveno od 1.9.2011 částkou 2.500 Kč měsíčně a tomu odpovídajícím způsobem vypočteno dlužné výživné, bude zamítnut návrh otce na snížení výživného u nezl. Š. a styk otce s dětmi bude upraven na každý sudý víkend v roce od pátku 15 hodin do následujícího pondělí 8 hodin.

Otec v odvolání namítal, že soudem prvního stupně upravený styk znamená, že děti budou téměř stejnou dobu jak u něj tak u matky, mělo by proto být rozhodnuto o střídavé péči rodičů tak, že u něj budou každý sudý víkend od pátku 12,30 hodin do pondělí 9 hodin, každé úterý a čtvrtek a u matky každý lichý pátek od 12,30 hodin do pondělí 9 hodin a každé pondělí a středu s vyzvedáváním a přebíráním dětí v mateřské škole. Při této úpravě by výživné nemělo být žádnému z rodičů stanoveno a žádá o zpětné snížení výživného na obě děti na částku 1.000 Kč měsíčně. Matka dětem na styk nedává žádné vybavení, léky a osobní věci a ohledně ostatních nákladů na děti jako školné, obědy, výdaje na lékařskou péči by mělo být rozhodnuto, že matka je bude platit v lichých a on v sudých měsících. Na mimořádných výdajích by se podíleli společně. Matka by mu měla zasílat polovinu rodinných přídatků, které na děti pobírá. Dlužné výživné vyčíslené soudem prvního stupně na F. na částku 47.558 Kč není schopen uhradit do tří měsíců od právní moci rozsudku, neboť je stále nezaměstnaný, bez podpory. Navrhl proto změnit lhůtu pro zaplacení dlužného výživného na jeden rok od právní moci rozsudku.

Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaných odvolání napadený rozsudek a podklady, na základě nichž byl vydán, a řízení doplnil výsledkem matky a listinnými důkazy –protokolem o výsledku otce dožádaným soudem v Třebíči ze dne 25.8.2016 a listinami z připojeného spisu tohoto soudu 19 Cd 117/2016, jimiž otec prokazoval tvrzení o péči matky o děti a svých platbách, zprávami o příjmech matky XXXXX ze 4.4.2016, XXXXX z 9.4.2016, MŠ XXXXX z 5.8.2016 a 12.9.2016, Úřadu práce ČR z 8.4.2016, zprávou o poměrech dětí MÚ XXXXX ze dne 4.5.2016, zprávami Vězeňské služby ČR - Věznice XXXXX z 11.5.2016, 22.7.2016, 3.8. a 5.8.2016, rodným listem nezl. M. W., vydaným ÚMČ Brno střed dne 1.3.2016, rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne Brně 24.10.2012 sp.zn. XXXXX a usnesením téhož soudu ze dne 2.4.2015 č.j. č.j. XXXXX a spisem Okresního soudu ve Vyškově ze sp.zn. XXXXX, v němž oprávněná nezl. Š. S. vymáhá po otci dlužné výživné. Z provedených důkazů zjistil tyto skutečnosti:

Otec není veden v evidenci úřadu práce od 19.6.2015, kdy byl sankčně vyřazen. Od 29.11.2015 je ve výkonu trestu, který vykonává od 22.3.2016 ve Věznici XXXXX. Stalo se tak po přeměně úhrnného trestu odnětí svobody v trvání tří let, uloženého mu rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 24.10.2012, č.j. XXXXX, jímž byl odsouzen za zločin

neoprávněného opatření, padělání a pozměňování platebního prostředku dle § 234 odst.3 alinea první tr. zák. ve spojení s § 238 tr. zák. a za přečin podvodu dle § 209 odst. 3 tr. zák. ve stádiu pokusu a odloženého na zkušební dobu dvou let poté, co byl ve zkušební době znovu odsouzen rozsudkem Okresního soudu Brno-venkov ze dne 24.2.2014, sp.zn. XXXXX ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 11.6.2014, sp.zn. XXXXX pro přečin zanedbání povinné výživy k trestu odnětí svobody v trvání 10 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu 36 měsíců za současného vyslovení dohledu, poté, co na otce byl podán dne 25.3.2015 Okresním státním zastupitelstvím Brno-venkov pod sp.zn. XXXXX návrh na potrestání pro přečin zanedbání povinné výživy, jehož se měl dopouštět v době od 10.12.2013 do doby podání tohoto návrhu a poté, co byl uznán vinným spácháním přestupku proti občanskému soužití dle § 49 odst. 1 písm. c) zák. o přestupcích jehož se dopustil 10.3.2014, když odmítl předat matce syna a drobně ublížil dvěma osobám jejich fyzickým napadením, za což mu byla uložena pokuta 4.000 Kč. Konec výkonu trestu má otec stanoven na 28.5.2021 a ve výkonu trestu není pracovně zařazen pro nedostatek práce. Návštěvy má povoleny v rozsahu tří hodin 1x měsíčně. V rámci povolené doby návštěv jsou ve věznici vytvořeny podmínky pro styk s nezletilými dětmi, tyto však musí být v doprovodu dospělé osoby. 15.1.2016 otci přibyla vyživovací povinnost k nezl. M. W., jehož matkou je M. W.. Dlužné výživné nezl. Š. dle rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 17.1.2013, č.j. 23 Nc 20/2012-88 je po otci vymáháno v exekučním řízení vedeným u Okresního soudu ve Vyškově. Otec žádal započíst na dlužné výživné dětí částku 30.000 Kč kterou nemohl uplatnit jako slevu v daň. přiznání za rok 2011, které matka odmítla podepsat, za období od ledna do srpna 2011. Dále poukazoval na částky vynaložené pro matku za ustájení koně, požadoval polovinu nákladů na el. energii v domě, kde společně bydleli, platby na sportovní činnost jejího syna, půjčku poskytnutou matce v částce 13.000 Kč, částku 22.000 Kč, která byla platbou na jeho zakázku, kterou si matka ponechala a částku 209.950 Kč, kterou za matku uhradil z titulu ručitele na její hypoteční úvěr. Uvedl, že dětem posílal balíky - v listopadu 2013 ošacení, drogerie za 7.375 Kč, kdy se tento balík vrátil jako nevyzvednutý, v listopadu 2014 v ceně 910 Kč, v lednu 2015 v ceně 980 Kč v červnu 2014 v ceně 2.122 Kč a v květnu 2015 v ceně 1.155 Kč a že od něj dostávaly také oblečení a boty, v nichž od něj odcházely do školy a školky. Péči o potřeby dětí prokazoval čestným prohlášením L. Č. ze dne 27.3.2014, která potvrdila tvrzení otce o špatné péči matky o děti za soužití rodičů, a že při hlídání dětí v blíže nezjištěné době byla svědkem toho, že otec přivezl dodávku plnou věcí pro děti (cca dvacet krabic oblečení a několik krabic plen) a při návštěvě otce v domě v roce 2014 viděla uklizený dům a připravený pokoj pro děti se skříní plnou oblečení a spoustou hraček. Přehled plateb za energie předložený otcem končí platbou 18.417 Kč 27.9.2011, všechny ostatní platby jsou za dřívější období. SSZ Brno potvrzuje otci 2 platby v souvislosti s návštěvou jeslí nezl. Š. v roce 2014, a to 13.5.2014 částku 1.000 Kč a 4.6.2014 částku 1.000 Kč; tyto platby potvrdila i matka. Dále matka potvrdila, že nad rámec částky 5.215 Kč, kterou otec uhradil na výživu dětí do doby vydání napadeného rozsudku v následující době zaplatil 11.3.2015 215 Kč, 7.4.2015 165 Kč, 28.4.2015 265 Kč, 19.5.2015 350 Kč, 8.6.2015 246 Kč, 11.9.2015 300 Kč a 6.11. 2015 5.000 Kč, že jeho družka jí předala při jednání v trestní věci zanedbání povinné výživy otcem na jednání soudu na výživné dětí částku 28.000 Kč, od ledna do června 2016 jí zaslala na výživném pro děti každý měsíc částku 3.500 Kč, a od července do září 2016 každý měsíc částku 2.500 Kč. K věcnému plnění na děti od otce uvedla, že první otcem zmíněný balík otec poslal na adresu dětí a nedozvěděla se o něm, a v dalších byly jen použité věci a kosmetika maximálně za 300 Kč.

Matka ke svým poměrům uvedla, že nadále žije s druhem v pronajatém bytě, měsíční náklady na bydlení se u ní zvýšily na 10.000 Kč a trvá její vyž. povinnost k P. R. V roce 2015 pracovala jako osobní asistentka dítěte na poloviční úvazek pro XXXXX a na poloviční úvazek pro XXXXX. Za první pololetí dosáhla z této činnosti průměrného měs. čistého příjmu 14.290 Kč a do konce roku 2015 ve výši 13.085 Kč. V roce 2016 pracuje jako učitelka v XXXXX kde dosáhla v prvním pololetí průměrného měs. čistého příjmu 20.022 Kč a za červenec a srpen 2016 ve výši 19.865 Kč.

Nezl. F. je nyní žákem XXXXX. tř ZŠ a Š. navštěvuje nadále MŠ, kde jako předškolák nehradí v tomto škol. roce školné. Do doby nástupu do výkonu trestu byl styk dětí s otcem pravidelný, poté je otec nijak nekontaktoval. Děti jsou v kontaktu s oběma babičkami, které fungují. K možnosti návštěv dětí u otce ve věznici se jak matka, tak matka otce vyjádřily negativně. Děti se při pohovoru u opatrovníka vyjadřovaly pochvalně o trávení víkendů s matkou i babičkami a potvrdily, že otec jim nevolá ani je jinak nekontaktuje. Lékařka dětí MUDr. J. hodnotí péči o děti matkou jako dobrou a jejich vývoj za odpovídající věku s tím, že nikdy nejevily známky bití nebo týrání.

Otec vzal prostřednictvím své právní zástupkyně u jednání dne 28.7.2016, s ohledem na svou aktuální situaci, zpět odvolání proti výroku I. napadeného rozsudku, jímž byl svěřen nezl. F. do výchovy matky a proti jeho výroku IV., jímž byl zamítnut jeho návrh na svěřením nezl. Š. do jeho výchovy. Odvolací soud proto postupoval podle § 207 odst. 2 o.s.ř. a v tomto rozsahu výrokem I. tohoto rozsudku odvolací řízení zastavil.

Dále se odvolací soud zabýval posouzením otázky výše výživného na nezl. F. za použití ust. § 913 o.z., jakož přiměřeností dosud stanoveného výživného na nezl. Š. s ohledem na toto ustanovení, jakož změnami, které nastaly od doby poslední úpravy výživného na tuto nezletilou v poměrech otce, s přihlédnutím k ust. § 909 o.z.

Podle § 913 odst. 1 o.z., citovaného již v odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně, jsou pro určení rozsahu výživného rozhodné odůvodněné potřeby oprávněného a jeho majetkové poměry, jakož i schopnosti, možnosti a majetkové poměry povinného. Podle odst. 2 tohoto ustanovení je třeba při hodnocení schopností, možností a majetkových poměrů povinného také zkoumat, zda se povinný nevzdal bez důležitého důvodu výhodnějšího zaměstnání či výdělečné činnosti, nebo majetkového prospěchu popřípadě zda nepodstupuje nepřiměřená majetková rizika. Dále je třeba přihlédnout k tomu, že povinný o oprávněného osobně pečuje a k míře, v jaké tak činí.

Vycházejíc z těchto zásad a zjištění z provedených důkazů výše, dospěl odvolací soud v případě výživného stanoveného otcí na nezl. F. správně od doby, kdy skončilo soužití rodičů, k závěru, že jeho výše stanovená soudem prvního stupně neodpovídá schopnostem a možnostem otce, jak byly zjištěny ohledně jeho příjmu z podnikání, kdy sám otec uvedl jako svůj měsíční příjem v té době ve výši 15. - 17.000 Kč, měsíčně, což odpovídá i jeho daň. priznání za rok 2011. Takovému příjmu však neodpovídá, s přihlédnutím k nízkému věku nezletilého v té době, jehož potřeby nebyly nijak mimořádně zvýšeny, výživné v částce 2.500 Kč měsíčně, stanovené rozsudkem Městského soudu, které představuje cca 17 % jeho příjmu. Podle Doporučených výchozích rozmezí pro stanovení výživného vydaných v roce 2010

Ministerstvem spravedlnosti za účelem sjednocení rozhodovací praxe soudů v otázkách výživného na nezaopatřené děti, k němuž je třeba při rozhodování o výživném orientačně rovněž přihlížet, je doporučeným výživným pro věk. kategorii dětí do pěti let výživné v rozpětí 11 – 15 % přičemž při existenci dvou nebo tří vyž. povinností se určí výživné na každé dítě výběrem procentuálního dílu při spodní hranici rozmezí pro příslušnou věk. kategorii. Tomu odpovídá při dvou vyživovacích povinnostech otce z příjmu 15.000 Kč čistého měsíčně výživné v částce 1.650 Kč. Toto výživné tedy považuje odvolací soud za výživné přiměřené od 1.9.2011 ale i po období, kdy nezletilý F. byl vyššího věku, ale i od 1.9.2015, kdy začal chodit do školy, s čímž bývají obecně vždy spojeny zvýšené výdaje, neboť bylo zjištěno, že zanedlouho poté, v lednu 2016, otci přibýly další dvě vyž. povinnosti, a to k dalšímu dítěti a zčásti také k matce tohoto dítěte. Příjmy matky nezletilého přitom byly v roce 2015 a zejména pak v roce 2016 oproti předchozí době zvýšeny, takže i ona, byla za této situace povinna podílet se na uspokojování potřeb dětí vedle osobní péče do určité míry finančně. U otce nebylo možno přihlížet k tomu, že mu v roce 2012 byl odebrán živnostenský list, zjevně pro trestnou činnost, za kterou pak byl i odsouzen, a že v následné době si přivydělával jen formou brigád, a to zřejmě až do nástupu výkonu trestu, neboť tento stav je výsledkem chování otce, jehož následky nemohou jít na újmu plnění jeho vyživovací povinnosti k dětem v dosavadním rozsahu. Totéž platí o období, kdy je otec ve výkonu trestu pro úmyslnou trestnou činnost, mezi jiným také pro neplnění vyživovací povinnosti k dětem. Jak judikoval Ústavní soud v rozhodnutí ze dne 6.2.2008 sp.zn. IV. ÚS 1181/07, „Zbavil-li se rodič svým úmyslným jednáním, pro které na něj byla uvalena vazba a pro než byl následně odsouzen k trestu vězení, objektivní možnosti plnit svoji vyživovací povinnost vůči svému nezletilému dítěti, nelze tuto skutečnost přičítat k tíži tohoto dítěte, jež dle čl. 32 odst. 4 Listiny základních práv a svobod má základní právo na rodičovskou výchovu a péči“.

Při posouzení odůvodněnosti návrhu otce na snížení výživného na nezl. Š. dospěl odvolací soud po přezkoumání skutečností od nichž se odvíjelo určení výživného otci na tuto nezletilou částkou 2.500 Kč měsíčně s účinností od 16.8.2011 rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 17.1.2013, č.j. 22 Nc 20/2012-88 a dospěl k závěru, že tato částka neodpovídala schopnostem a možnostem otce, při jejichž posouzení tehdy soud vycházel z jeho daňového přiznání za rok 2011, kdy vykázal pro daň. účely příjem 1,039.000 Kč a výdaje 833.000 Kč, z čehož lze dovodit měsíční příjem v té výši, jak otec uváděl i v tomto řízení tj. 15. - 17.000 Kč měsíčně. Se zřetelem na dvě vyž. povinnosti otce v té době a věk nezletilé proto byla přiměřeným výživným na tuto nezletilou v té době a je i nadále ze stejných důvodů jako v případě nezl. F. částka 1.650 Kč měsíčně. S ohledem na právní moc rozsudku Městského soudu v Brně dne 9.4.2013, však bylo možno tento rozsudek ohledně výše výživného na nezl. Š. změnit ve smyslu tohoto snížení nejdříve ode dne následujícího po právní moci tohoto rozsudku, tj. od 10.4.2013.

S ohledem na snížení výživného na nezl. Š. nevystala potřeba rozhodování o dlužném výživném na ni, a splnění vyživovací povinnosti otcem v období od 9.4.2013 doposud v rozsahu částky 1.650 Kč měsíčně, případně další plnění na potřeby této nezletilé uplatněné otcem v tomto řízení, proto bude třeba řešit pouze v exekučním řízení vedeném proti otci touto nezletilou, coby oprávněnou, u Okresního soudu ve Vyškově. Odvolací soud proto v tomto řízení řešil pouze dluh otce na výživném nezletilého F..

Otec měl na tohoto nezletilého uhradit za dobu od 1.9.2011 do doby rozhodování odvolacího soudu, kdy bylo splatné výživné na F. do 30.9.2016, při měsíčním výživném 1.650 Kč, celkem částku 100.650 Kč. Na výživu obou dětí v tomto období uhradil tyto částky: 5.100 Kč, 115 Kč, v období od 1.3.2015 do 6.11.2015 celkem 6.541 Kč (215 + 165 + 265 + 350 + 246 + 300 + 5.000) a prostřednictvím své partnerky jednorázově 28.000 Kč a v roce 2016 celkem za období do 30.9.2016 28.500 Kč (6 x 3.500 + 3 x 2.500), což je celkem 68.256 Kč. Protože neurčil podíl, v jakém připadají zaplacené částky na výživu každého z dětí, započtl je odvolací soud, i s přihlédnutím ke stejné výši výživného na obě děti, na F., jehož dluh je řešen v tomto řízení, jednou polovinou, tj. částkou 34.128 Kč. Otci tedy vznikl na výživném pro toto dítě za období od 1.9.2011 do 30.9.2016 dluh v částce 66.522 Kč. Pokud otec požadoval započíst na dlužné výživné slevu na dani za období od ledna do srpna 2011, kterou nemohl dle svého tvrzení uplatnit, nejde o plnění, kterého by se dětem od otce fakticky dostalo, navíc se jedná o slevu mimo rozhodné období; totéž platí o nákladech na energie v tehdy společně obývaném domě. Zaslání několika balíků dětem ve stokorunových hodnotách, dle matky navíc obsahujících obnošené věci, rovněž není plněním, které by odůvodňovalo vyčíslený dluh otce na F. jakkoli snižovat. Platba jesi pro Š. 2 x 1.000 Kč v roce 2014, kterou uznala i matka, je plněním, které lze uplatnit k započtení na dlužné výživné v exekčním řízení, vedeném ohledně dlužného výživného na tuto nezletilou. Ostatní otcem uplatněné nároky směřují vůči matce a s tímto řízením nemají nic společného.

Lhůtu k úhradě dlužného výživného na F. stanovil odvolací soud tak, aby měl otec přiměřený čas k tomu opatřit finanční prostředky a zároveň, aby v případě nezaplacení bylo možno začít dluh v přiměřené době po otci vymáhat.

Konečně odvolací soud posuzoval otázku úpravy styku otce s nezletilými za situace, kdy je otec od listopadu 2015 výkonu trestu, aniž s dětmi od té doby navázal jakýkoliv kontakt a dospěl, ve shodě s matkou i opatrovníkem dětí, k závěru, že za této situace není odůvodněno jeho styk s dětmi upravovat soudním rozhodnutím. Děti o tom, že je otec ve výkonu trestu dosud nevědí, což je v zájmu udržení jejich příznivého povědomí o otci, žádoucí. Návštěva otce v prostředí věznice by pro ně mohla znamenat trauma s nepříznivým dopadem do jejich psychiky i do vztahu k otci, což není z hlediska perspektivy jejich vztahů žádoucí.

Ze všech výše uvedených důvodů odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích II., III., V., VI. a VII., za použití ust. § 220 odst. 1 písm. b) o.s.ř. změnil, jak uvedeno ve výrocích II. až V. tohoto rozsudku.

Vzhledem ke změně rozsudku soudu prvního stupně bylo třeba v souladu s ust. § 224 odst. 2 o.s.ř. rozhodnout znovu o nákladech řízení před soudem prvního stupně, byť shodně se soudem prvního stupně a dále o nákladech odvolacího řízení, kdy odvolací soud vyšel rovněž z ust. § 23 z.ř.s., ostatně žádný z rodičů náhradu nákladů odvolacího řízení ani nepožadoval.

Poučení : Proti tomuto rozsudku n e n í dovolání přípustné. Nesplní-li otec dobrovolně povinnosti uložené mu tímto rozhodnutím, mohou se oprávnění domáhat jeho soudního výkonu nebo exekuce.

V Brně dne 6. října 2016

Za správnost vyhotovení:
Dagmar Lapčíková

JUDr. Pavla Lamichová, v.r.
předsedkyně senátu